

Libya'da Neler Oluyor? 2

2013-01-11 10:04:00

Şunun altını çizelim: Muammer Kaddafi Tunus'taki Zeynel Abidin Bin Ali, Mısır'daki Hüsnü Mübarek, Ürdün'daki Kral II. Abdullah, Suud Arabistan'daki Kral Abdullah, Bahreyn'deki Kral Hamit El-Halife, Yemen'deki Ali Abdullah Salih, Fas'taki Kral VI. Muhammet türünden bir işbirlikçi değildir. Ve hiçbir dönemde de olmamıştır. Kaddafi rejiminin 2000'lerin başından ve özellikle 2003'ten bu yana ABD ve Batı Avrupa ile ilişkilerini normalleştirmeye girişmesi, ülkeye yabancı sermaye akışını teşvik etmesi, devlet işletmelerinin bir bölümünü özelleştirmesi, ABD ve Batı Avrupa devletleriyle silh satın alma ve asker işbirliği anlaşmaları yapması vb. eleştirilebilir ve eleştirilmelidir de. Ancak bu olup bitenler Libya'nın bir ABD/ Batı Avrupa yarı-sömürgesi ve Kaddafi'nin bir işbirlikçi, bir fino köpeği hline geldiği anlamına gelmez. Kaddafi'nin 1970'li yıllardaki Panarabist politikaları olsun, 2000'li yıllardaki Afrika ülkelerini, bir Afrika Birleşik Devletleri çatısı altında birleştirme çabaları olsun, hiçbir zaman körükörüne ABD-NATO çizgisini izlememesi olsun, Üçüncü Dünya ülkelerini olabildiğince güçsüz kılmak ve olanaklıysa eğer Balkanlaştırmak isteyen ABD ve AB emperyalistlerini öteden beri rahatsız etmiştir ve etmektedir. Türkiye'de ve dünyanın başka yerlerinde çok sayıda devrimci ve anti-emperyalist kişi ya da analistin varsaydığına aksine, Kaddafi ve rejiminin 2000'li yıllardan bu yana daha geri bir konuma sürüklenmesi, ulusal burjuva nitelikli kişi ve rejimlerin doğasıyla hiçbir biçimde çelişmez. Kaddafi ve rejimine tutarlı anti-emperyalist bir nitelik yüklemek (birinci hata) ve ancak komünist ve devrimci-demokratik rejimlerde görülebilecek kararlı duruşu göremediğinde de onları işbirlikçi olarak tanımlamak (bunun yol açtığı ikinci hata) ilkelikten ve cehaletten başka bir şey değildir. (10) Daha birkaç yıl öncesine kadar Libya, ABD'nin gözünde bir haydut devletti. NATO'nun eski komutanlarından Wesley Clark yıllar önce Pentagon'un Libya'yı Somali, Sudan, Lübnan, Suriye ve İran'la aynı kategoriye koyduğunu ve Irak'tan sonra etkisizleştirilmesi gereken ülkelerden biri saydığını belirtmişti. (Bkz. Pepe Escobar, Europe Salivate Over Libyan Oil/ Libya Petrolü Avrupa'nın Salyalarını Akıtıyor, Asia Times Online, 3 Mart 2011) Dahası, bütün bu flört ve yakınlaşma çabaları, son olayların da bir kez daha kanıtlamış olduğu gibi, asla

Batı emperyalist blokunun Kaddafi rejimiyle barıştığı ve her iki tarafın da geçmişte yaşananları unuttuğu anlamına gelmiyordu. (Bu, Türkiye'deki AKP hükümetinden az çok tutarlı demokratizm bekleyen, ama bunu göremedikleri zaman da onu işbirlikçi, hatt faşist olarak değerlendirenlerin yaptıkları türden bir hatadır.)

Sadece İsrail'e karşı tutumunu gözönüne almak bile Kaddafi rejiminin Washington ve Brüksel'le ne ölçüde uzlaştığını saptamada belirleyici bir ölçüt oluşturur. Kaddafi rejimi bu konuda tutarlı olagelmıştır. Örneğin Kaddafi, Afrika Birliği'nin Ağustos 2009'da Trablus'ta yapılan toplantısında, İsrail'in Afrika ülkelerinin içişlerine burnunu soktuğunu, bu ülkeleri birbirine düşürdüğünü ve kara kıtada meydana gelen savaşların genellikle Telaviv'in kışkırtmaları sonucu gerçekleştiğini belirttikten sonra, Afrikalı kardeşler olarak, kıtamızı yağmalamakta olan süper devletleri durdurabilecek çözümler bulmak zorundayız (Gaddafi: Israel Aids Africa Wars' / Kaddafi: İsrail Afrika'da Savaşları Kışkırtıyor' ,El Cezire, 31 Ağustos 2009) diyecekti. Kaddafi, Libya'da son olayların başlamasından iki gün önce, yani 14 Şubat'ta yaptığı bir açıklamada da Filistinli mültecilerin Ortadoğu'yu sarsan halk ayaklanmalarının yarattığı elverişli ortamdan yararlanmalarını ve bu amaçla İsrail'in sınırlarına barışçı bir biçimde yığılarak onun üzerindeki baskıyı arttırmalarını önermiş, İsrail'le ilişkileri bulunan Arap devletlerinin korkak rejimler tarafından yönetildiğini söylemiş ve Müslüman ülkelerin Batılı devletlere karşı güçlerini birleştirmeleri (Gaddafi tells Palestinians 'revolt against Israel' / Kaddafi Filistinlilere İsrail'e Karşı Ayaklanmaları Gerektiğini Söylüyor' ,Reuters, 14 Şubat 2011) çağırısı yapmıştı.

Şunu da eklemeliyim: Kaddafi rejiminin bir burjuva diktatörlüğü olduğu, dahası ülkede burjuva-demokratik bir rejimin değil, despotik bir rejimin hüküm sürdüğü, rejimin muhaliflerine karşı cinayet ve suikastleri de içeren bir sindirme kampanyası yürüttüğü doğrudur. Ama bu, Kaddafi rejiminin, halkın büyük bir bölümünün zor ve terörle susturulduğu, kitlelerden büyük ölçüde izole edilmiş ve onların çoğunluğunun gözünde meşruiyetini yitirmiş bir dikta rejimi olduğu anlamına gelmez tam tersine rejimin her zaman önemli bir kitlesele dayanak ve temeli vardı ve bu hı da böyledir.

Öte yandan, burjuva medyasının bir bölümünün ileri sürdüğünün tam tersine Libya'da yaşanan olayların açlık ya da yoksullukla doğrudan bir ilgisi yoktur. Kaddafi'ye karşıtlığıyla tanınan Barry Rubin, Üçüncü Dünya ülkelerindeki diktatörlükleri incelediği kitabında şöyle demek zorunda kalmıştı:

Yıllar boyu birinci dışsatım ürünü, İkinci Dünya Savaşı döneminin savaş alanlarından elde edilen çelik hurdası olan Libya, dünyanın en yoksul ülkelerinden biriyken her yıl milyarlarca dolar petrol geliri elde eden bir ülkeye dönüştü. Kaddafi bu paranın bir bölümünü ülkenin okuryazarlık oranını ve yaşam standartını dev adımlarla yükseltmek için kullandı ve bu hizmetler onun yönetimine verilen desteği arttırdı. (Modern Dictators, New York, New American Library, 1987, s. 250) Kaddafi yönetimine karşı olduğu bilinen bir başka yazar, yani El Kuds'ül Arabiyazarı Abdülbari Atvan, 22 Şubat 2011 tarih ve Libya'da Korkunç Senaryolar başlıklı yazısında, Libya devrimi ekonomik sebeplere değil, siyas sebeplere dayanmaktadır. Nüfusun yüzde 52'sini oluşturan gençler, babalarının kırk yıldır kabullendikleri aşağılanmayı ve baskıyı kabullenmeyeceklerdir derken bu ülkede Mısır ve Tunus'ta olduğu gibi yaygın ve derin bir yoksulluk yaşanmadığını itiraf etmiş oluyordu. Tabi bütün kapitalist ülkelerde olduğu gibi Libya'da da yöneticiler, onların yakın çevresi, yüksek bürokratlar ve aşiret liderleriyle sıradan işçi ve emekçiler arasında bir eşitsizliğin yanı sıra belli ölçüde yolsuzluk, adam kayırma ve dahası Kaddafi rejiminin 41 yıldır sürmekte olmasının getirdiği bir yıpranma, hatt yozlaşma vb vardır. Ancak bunun asla, diğer Üçüncü Dünya ülkeleriyle, hele emperyalist boyunduruk altındaki ülkelerle kıyaslanacak bir düzeyde olmadığı da açıktır.

Zengin petrol ve doğal gaz kaynaklarına sahip olması, nüfusunun sadece 6.5 milyon dolayında olması ve Kaddafi yönetiminin bir çeşit sosyal devlet politikası uygulaması nedeniyle, bu son karışıklıklara kadar Libya halkı oldukça iyi bir yaşam standardına sahipti. Libya'da kişi başına gelir, komşusu Mısır'ınkinin altı katıydı ve Libya, kişi başına ulusal gelir ve yaşam beklentisi bakımından Afrika'nın en ileri ülkesiydi. Wikipedia'da Libya'nın dışsatım gelirinin hemen hemen tümünün petrol sektöründen geldiği ve bu gelirin ulusal gelirin yarısından fazlasını sağladığı belirtildikten sonra şöyle deniyordu:

Bu petrol geliri ve nüfusunun küçük olması Libya'nın, Afrika'da en yüksek kişi başına gelir düzeyine sahip ülke olmasını sağlamıştır. 2000 yılından bu yana yüksek büyüme oranları kaydeden Libya ulusal gelirinin 2010'da yüzde 10.6 oranında büyüyeceği tahmin edilmektedir.

Aslında Libya, yaşam standartları açısından dünyanın görece ileri ülkeleri arasında yer almaktadır. BM'in 2010 yılı Uluslararası İnsansal Gelişme Göstergeleri, Libya ve Türkiye- hakkında şu bilgileri veriyordu:

- *Ortalama yaşam beklentisi: 74.5 yıl (Türkiye: 72.2 yıl)
- *15 yaş üstü yetişkinlerde okuryazarlık: yüzde 88.3 (Türkiye: yüzde 88.7)
- *Yetişkinlerin ortalama eğitim süresi: 7.3 yıl (Türkiye: 6.5 yıl)
- *Çocukların eğitim süresi beklentisi: 16.5 yıl (Türkiye: 11.8 yıl)
- *Eğitim harcamalarının ulusal gelire oranı: yüzde 3.4 (Türkiye: yüzde 2.9)
- *5 yaş altı çocuk ölümleri: binde 17 (Türkiye: binde 22)
- *Cinsiyet eşitsizlik endeksi: 0.504 (Türkiye: 0.621)
- *Yetersiz beslenme: Yüzde 5'ten az (Türkiye: yüzde 5'ten az)
- *Sağlık harcamalarının ulusal gelire oranı: Yüzde 1.9 (Türkiye: yüzde 3.4)
- *2008 yılı satınalma gücü paritesine göre kişi başına ulusal gelir: 16,999 ABD doları (Türkiye: 13,359 ABD doları)

Bu endekse göre Libya dünyada 53. sırada yer alırken Türkiye ancak 83. sırada yer alıyordu. Bu arada, Libya'nın bu noktaya, sosyo-ekonomik gelişme açısından Türkiye'den çok daha geri bir noktadan başlayarak ve uzun yıllar bir ambargoya hedef olmasına rağmen geldiğini unutmamamız gerekiyor. Öte

yandan, tekelci burjuva medyasının yaymaya çalıştığı izlenimin aksine Libya, gelirinin çok küçük bir kısmını asker harcamalara ayırıyordu. Ddünya ölçeğinde asker harcamaları düzenli bir biçimde izleyen SIPRI'ye (=Stokholm Uluslararası Barış Araştırmaları Enstitüsü) göre Libya, Kuzey Afrika ve Ortadoğu bölgesinde asker harcamaları en düşük olan ülkeydi. Enstitü 2005-2008 döneminde Libya'nın asker harcamalarının brüt ulusal gelirinin sadece yüzde 1.2'sini bulduğunu ve Libya ordusunun 50,000 kişiden oluştuğunu belirtiyordu.

Ancak burada, 16 Şubat'ta patlak veren kitlesel ayaklanmanın destek bulmasına yol açan iç dinamiklere de değinmek gerekir. Yaşam koşullarına ve yaşam beklentilerine ilişkin bu faktörleri şöyle özetleyebiliriz:

a) Libya'nın 2000'li yıllardan itibaren ABD ve BatıAvrupa'nın yanı sıra IMF ve Dünya Bankası ile ilişkilerini geliştirmesi ve ekonomi üzerindeki devlet denetimini gevşetmesi,

b) legal muhalefet yollarına tıkayan Kaddafi rejiminin işbaşında bulunduğu 41 yıllık sürede yıpranmış ve gençliğin ve emekçilerin demokratik özelemlerine yanıt vermekten uzak oluşu,

c) dünya ölçeğinde yiyecek fiyatlarının artmasına ve enflasyonun yükselmesine bağholarak yaşam koşullarının göreceli olarak kötüleşmesi. Bu faktörler, parasız ve yaygın eğitim sisteminin yetiştirdiğiçok sayıda gencin iş bulamadığı ve 20 yaş altı nüfus içinde işsizlik oranının yüzde 50'ye yaklaştığı koşullarda, diğer Kuzey Afrika ve Ortadoğu ülkelerinde meydana gelen toplumsal çalkantıların da etkisiyle birleşerek Libya'daki silhli ayaklanmanın patlak vermesine yol açmıştır.

Muhalefetinsiyasal niteliği

Kaddafi rejimine karşı muhalefetin bünyesinde, hepsi de Kaddafi rejimine karşı olma temelinde birleşen değişik eğilimleri barındırdığı biliniyor. Bunlardan biri olan NFSL (=Libya Ulusal Kurtuluş Cephesi) tümüyle gerici bir

nitelik taşıyor. 1981'de kurulan ve ABD ile Britanya'nın desteklediği ve kararghı bu iki ülkede olan NFSL, Amerikan kaynaklarına göre CIA'in desteğiyle 1984'de Kaddafi rejimini devirmek için başarısızlıkla sonuçlanan bir darbe girişiminde bulunmuştu. Sözkonusu örgütün şu an Libya'da yaşanmakta olan ayaklanmanın içinde de yer aldığını tahmin etmek zor değil.

Ancak, Libya muhalefetine ana gövdesini oluşturan güç NFSL değil. Libya'daki asıl muhalefet örgütü, 16 Şubat'tan bu yana Kaddafi rejimine karşı yürütülen direnişin başını çeken ve başında Kaddafi rejiminin eski adalet bakanı Mustafa Abdülcilil'in bulunduğu Libya Ulusal Konseyi. Bingazi'de konuşlanan bu Konsey hakkında, onun Kaddafi rejiminin yıkılmasının ötesindeki talepleri ve hedefleri, programı hakkında fazla bir şey bilinmiyor. Daha da önemlisi, pek tanınmayan ya da daha doğrusu hakkında hayli sübjektif bilgiler bulunan, bu Kaddafi-karşıtı muhalefetin ilerici, demokratik ve/ ya da anti-emperyalist bir nitelik taşıdığını gösteren kesin veriler yok. Tersine bu muhalefetin, egemen sınıfın ya da devlet aygıtının içinden gelen öğelere ve/ ya da Kaddafi'ye karşı tavır alan aşiretlere dayandığını gösteren veriler var. Kaddafi rejiminin adamıyken şimdi ona karşı tutum alan bu tip kişilikler arasında, eski içişleri bakanı Abdülfettah Yunus El-Abidi'yi, eski protokol işleri şefi Nur Mesut El-Mesmeri'yi, eski adalet bakanı Mustafa Abdülcilil'i, Libya ordusunun öndegelen komutanlarından Tümgeneral Süleyman Mahmut'u sayabiliriz. Bunlara, Libya'nın BM'de ve çeşitli ülkelerde görev yapan bir dizi diplomatını ekleyebiliriz.

Libya Ulusal Konseyi ve onun önderlik ettiği ayaklanma, ülkenin bugünkü yeşil ve İslmı sembolize eden bayrağının yerine 1969 ilerici darbesi öncesi Libyasını yöneten ABD-Britanya uşağı feodal Senusi monarşisinin bayrağını dalgalandırmaktadır. Bu bağlamda AFP'in 26 Şubat tarihli bir haberinde, 1969'da devrilmiş olan büyük amcası Kral İdris'in tahtına yeniden oturmayı düşleyen veliaht adayı Muhammet El-Senusi'nin görüşlerine yer verdiğini anımsatmak gerek. Habere göre Londra'da sürgünde yaşayan Senusi, kahraman isyancıları destekliyor ve uluslararası topluluğa Muammer Kaddafi'yi defetmek için harekete geçmesi çağrısı yapıyordu. Senusi, devrilen monarşinin bayrağının yeniden Libya sokaklarında gözükmesinden özellikle

gurur duyduğunu da belirtiyordu. (Bkz. Libyan protesters carried flag of the previously overthrown monarchy/ Libyalı göstericiler daha önce devrilmiş olan monarşinin bayrağını taşıyor, 26 Şubat 2011).

Öte yandan, Libya Ulusal Konseyi ve genel olarak ayaklanma hareketi, ilk başlarda ABD ve NATO'nun Libya üzerinde bir uçuşa yasak bölge oluşturma ve böylelikle bu ülkede süren çatışmada açıkça ve aktif bir biçimde taraf olma yolundaki öneri ve girişimleri konusunda net bir tavır ortaya koymamış ya da koyamamıştı. Örneğin, New York Times'ta yayımlanan bir habere göre, Bingazi'deki Libya Ulusal Konseyi'nin başında bulunan Mustafa Abdülcelil, Libya üzerinde bir uçuşa yasak bölge oluşturulması ve yabancı devletlerin Kaddafi rejiminin asker hedeflerini vurması çağrısında bulunmuştu. Konsey içindeki kaynaklara göndermede bulunan gazete, bu çağrının ateşli tartışmalar ve itirazlardan sonra alındığını da belirtiyordu. (Bkz. Mike Head, Western powers exploit Libyan crisis to step up intervention plans/ Batılı Ülkeler Müdahale Plnlarını Hızlandırmak İçin Libya Krizini Kullanıyorlar, World Socialist Web Site, 5 Mart 2011) Daha sonraki günlerde çatışmaların Kaddafi rejimi lehinde gelişmesine ve bir dizi kent ve kasabayı yitirmelerine bağlı olarak isyancıların, Batının desteğini giderek daha yüksek bir sesle talep ettiklerine tanık olduk.

Saflarında Libya ordusundan kaçan subay ve askerlerin de yer aldığı muhalefet, Kaddafi rejimi kuvvetlerinin karşı-saldırısına karşı Zaviye ve Misrata gibi önemli istisnalar dışında- ciddi bir direniş gösteremedi isyancılar ilk başta kolaylıkla ele geçirdikleri kentleri ve kasabaları panik içinde ve hızla terkederek batıya doğru çekiliyorlar. Kaddafi rejimine bağlı kuvvetlerle isyancılar arasında, ikincilerin bir dizi silh deposunu ele geçirmiş olmalarına, Mısır sınırları içindeki aşiretlerden ve hatt Mısır hükümetinden lojistik destek almalarına rağmen ateş gücü ve asker donanım bakımından önemli bir farklılık olduğu doğru. Ancak gerçekten halkçı ve devrimci bir nitelik ve güçlü bir direniş motivasyonuna sahip bir ayaklanmanın gerektiğinde sokak sokak, eve v çarpışması beklenirdi. Bunun böyle olmaması, muhalefetin siyasal niteliği hakkında kaba bir fikir veriyor.

Dikkat çeken bir başka husus, isyancıların, ülkede bulunan kara Afrikalılara karşı düşmanca bir tutum içinde olmaları.İsyancıların eline geçen bölgelerde, Kaddafi rejiminin paralı askerleri oldukları gerekçesiyle kara Afrikalılara karşı bir dizi saldırı gerçekleştirildi.Afrol News'ta yayınlanan bir haberde aynen şöyle deniyordu:

Paralı asker' abartılı söylemi şimdiden Afrikalılara karşı saldırıların artmasına neden oluyor. Bir Türk inşaat işçisi BBC'ye şunları söyledi: Bizim şirketimizde çalışan 70-80 Çad'lı vardı. Saldırganlar onlara, Siz Kaddafi hesabına askerlik yapıyorsunuz' diyerek bahçıvan makasları ve baltalarla saldırdılar ve onları öldürdüler. Onlar Sudanlıları da katlettiler. Biz bütün bunları kendi gözlerimizle gördük.'

Bu arada, Afrikalıparalı askerler'in baş düşmanları olduğuna inandıkları anlaşılan Libyalı göstericiler hakkında başka kaygı verici haberler işitiyoruz. Daha dün internette, göstericilere, kendilerini paralı askerlere karşı savunmaları' için ağır silhlar dağıtıldığını gösteren bir video yayınlandı. (African mercenaries in Libya: Fact or racism?/ Libya'da Afrikalı Paralı Askerler: Gerçek mi Irkçılık mı?,Afrol News, 26 Şubat 2011)

Bu konu,Los Angeles Timestarafından da dile getirildi. Gazete şunları yazıyordu:

İnsan hakları aktivistlerine göre, ayaklanan savaşçılar ve onların yandaşları, Doğu Libya boyunca, Kaddafi adına çarpışan paralı askerler olmakla suçladıkları Afrikalı göçmenleri ve Libyalı zencileri tutukluyor, tehdit ediyor ve sık sık da dövüyorlar.

(ABD merkezli- G. A.) İnsan Hakları Gözlem Örgütü'ne ve yöredeki Libyalılara göre bazı durumlarda isyancılar, çatışmalarda ele geçirdikleri ve paralı asker

olduklarından kuşkulandıkları kişileri infaz etmişlerdir. (David Zucchino, Libyan rebels accused of targeting blacks / Libya'lı İsyancılar Zencileri Hedef Almakla Suçlanıyorlar, Los Angeles Times, 4 Mart 2011)

Libya ayaklanmasında dikkat çeken olgulardan birisi de bu eylemlere oldukça büyük ölçekte yağmalama olaylarının eşlik etmiş olması. Libya'da onyıllardır çeşitli inşaat çalışmaları yürüten Türk şirketlerinde çalışan işçiler ve mühendisler bu olayların canlı tanığı. Örneğin, Derne kentindeki bir Türk şirketinde çalışan Abdullah Anar adlı mühendis gördüklerini şöyle anlatıyordu:

Biz burada Derne'nin kanalizasyon, yol işlerini, elektrik hatlarını altyapı işlerini yapıyorduk. Şantiyemiz şehre 5 kilometre uzaklıkta bulunuyor. Dün akşam saat beşte bir grup, elinde satır ve silhlarla şantiyeye geldiler. Önce arabaların camlarını kırıp, arabaları çaldılar. Camları kırıp ofislerdeki bütün eşyaları talan ettiler. Evler tamamen yandı. Kişisel eşyaları dahi çaldılar. Çalma işi bitince de kalan kısmı ateşe verdiler. Görüntü çok korkunç, bütün şantiye yanmış durumda. (Türk mühendis Libya'daki saldırıyı anlattı, Enson haber, 20 Şubat 2011)

Ceyhun Kuburlu ise Libya'da isyanın meydana geldiği bölgede yaşanan yağma olaylarını anlatan haberinde şunları söylüyordu:

Hasar tespit çalışmalarında en büyük zararı inşaat makinelerinin aldığını belirten Libya'daki şirketlerin yetkilileri, şu bilgileri verdi: Bu makineler çok değerli ve pahalı. Kamyonlar, vinçler ve diğer inşaat malzemelerinin hepsi kullanılmaz hale geldi. Zararımızın büyümesinin en büyük nedeni de bu. İsyancılar önce şantiyeleri bastı daha sonra inşaat makinelerine yöneldi. Her şantiyede milyon dolarlık makineler bulunuyor. Bu makinelerin bir çoğu yeni satın alınmıştı. İçlerinde kullanılmadan ateşe verilmiş makineler de bulunuyor. Zararımız gün geçtikçe artıyor.'

Bölgedeki şantiyesinin tamamen kullanılmaz hale geldiğini söyleyen bir müteahhitlik şirketi sahibi, şunları anlattı: Olayların başlamasıyla birlikte yağmacıların hedefi haline gelen şantiyelerdeki kionlarca araç çalınırken, inşaat makineleri de ateşe verildi. İşçilerimizin konakladığı tüm yerler yakıldı. Gıda ve petrol stoklarımız talan edildi. Bingazi ve Derne'de faaliyet gösteren yaklaşık 14 şantiye tamamen kullanılmaz hale geldi. Ancak şehre yakın yerlerde daha çok hırsızlık olayları yaşanıyor.' (Türk müteahhitlerinin Libya şantiyelerinde

100 milyon dolarlık yağma zararı' var,Hürriyet, 27 Şubat 2011) Libya'da çalışan diğer ülkelere ait şirketlerin de benzer yağma ve yıkım olaylarına hedef olduğu gözönüne alındığında, bunun çok da basit ve geçirilebilecek bir olgu olmadığı anlaşılır. Kaldı ki, Libya'dan yayın yapan muhabirlerin açıklamalarına bakıldığında böylesi yağma olaylarının sadece yabancı şirketleri ve onların şantiyelerini değil, Libya'ya ait çeşitli kamu binalarını da hedef aldığı görülüyor.

Büyük kitle hareketlerine, aralarında yağmacılar ve diğer adi suçluların da yer aldığı her türden insanın katılabileceği ve/ ya da devrimci güçlerin ayaklanmanın ateşi içinde yer yer yanlış hedeflere saldırılar yapabileceği söylenebilir. Öte yandan, gerici ya da emperyalist güçler, işçi sınıfının ve halkların devrimci ayaklanmalarını kötülemek ya da yolundan saptırmak için kasıtlı olarak kendi ajan provokatörleri ya da seferber ettikleri kriminal ögeler aracılığıyla böylesi cinayet, yağma ve yıkım olaylarını teşvik ederler. Dahası, özellikle silhların kullanıldığı bir çatışma ortamında, olaylarla hiçbir ilgisi bulunmayan insanların istenmeksizin yaşamını yitirmesi, yaralanması ve çeşitli binaların zarar görmesi de hemen hemen kaçınılmaz gibidir. Mao Zedung'un 1927'de kaleme aldığı bir yazıda da söylemiş olduğu gibi,

İkincisi, devrim yapmak, ziyafet vermeye, yazı yazmaya, resim yapmaya ya da nakış işlemeye benzemez o kadar zarif, o kadar skin veyumuşak, o kadar ılımlı, uysal, kibar, ölçülü ve alicenap olamaz. (Hunan'daki Köylü Hareketine İlişkin Bir Araştırma Üzerine Rapor,Seçme Eserler, Cilt 1, İstanbul, Aydınlık Yayınları, 1979, s. 38) Ne var ki, bunun böyle olması asla, keyfi şiddet olaylarının hoş görülmesini ya da onanmasını gerektirmez. Tam tersine, böylesi ayaklanmaların başındaki siyasal örgütler bu konuda net bir tutum almak, siyasal uyanıklık göstermek, can kayıplarını ve gereksiz yıkıcılığı en aza indirmek ve bu amaçla sıkı bir devrimci disiplin uygulamakla yükümlüdürler. Libya'da, sözkonusu olaylar tekil olmanın ötesine geçmiş ve büyük boyutlara ulaşmış, özellikle de Afrikalı göçmenleri ve Libyalı zencileri hedef alan kıyımlara ve öldürmelere dönüşmüştür. Daha da kötüsü bu olaylar ayaklanmanın başındaki örgüt ya da örgütler tarafından eleştirilmemiş ya da kınanmamıştır. Aynı ölçüde ilginç bir başka ayrıntı da, Libya ayaklanmasını destekleyen emperyalist burjuva basınının, göçmen işçilerin yaşadıkları zorlukları ve dramı gözler önüne serdiği hilde bu türden olaylara hemen hemen

hiç değinmememiş olmasıdır.

DEVAMI ICIN TIKLAYIN